

**HOTUBA YA MHESHIMIWA MIZENGO P. PINDA (MB), WAZIRI MKUU WA JAMHURI
YA MUUNGANO WA TANZANIA KWENYE SHEREHE ZA UZINDUZI WA
MBIO ZA MWENGE WA UHURU MKOANI MBEYA, TAREHE 11 MEI 2012**

Mheshimiwa Dkt. Fenella E. Mukangara (Mb.), Waziri wa Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo;

Mheshimiwa Zainabu Omari, Waziri wa Ustawi wa Jamii Maendeleo ya
Vijana Wanawake na Watoto - Zanzibar;

Mheshimiwa Abass Kandoro, Mkuu wa Mkoa wa Mbeya;

Mheshimiwa Nawab Mulla, Mwenyekiti wa CCM Mkoa wa Mbeya;

Waheshimiwa Viongozi wa Vyama vya Siasa;

Waheshimiwa Wabunge na Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi;

Waheshimiwa Wawakilishi wa Mashirika Mbalimbali ya Kimataifa;

Viongozi mbalimbali wa Mashirika ya Umma, Mashirika Binafsi na Taasisi za Kiraia;

Viongozi na Watumishi mbalimbali wa Serikali mliopo hapa;

Ndugu Wananchi;

Mabibi na Mabwana.

Utangulizi

Naomba kwanza nimshukuru Mwenyezi Mungu mwenye wingi wa Rehema kwa kutupatia uhai na afya njema kwa kutuwezesha kufika mahali hapa leo.

Pia napenda kutoa shukrani zangu za dhati kwa waandaaji wa Sherehe hizi za **Uzinduzi wa mbio za Mwenge wa Uhuru Mwaka 2012** kwa kunipa fursa ya kuwa Mgeni Rasmi. **Ahsanteni sana!** Vilevile napenda kuupongeza Uongozi wa Mkoa wa Mbeya na Wananchi kwa kukubali kuwa wenyeji wa shughuli hii Kitaifa. Mmefanya kazi kubwa kukamilisha maandalizi haya mazuri ambayo kila mmoja wetu anashuhudia leo. **Hongereni sana!**

Pamoja na pondezi hizo nitumie fursa hii kutambua kazi nzuri iliyofanywa na Wizara zinazoratibu mbio za Mwenge wa Uhuru kitaifa yaani Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Wizara ya Ustawi wa Jamii, Maendeleo ya Vijana, Wanawake na Watoto ya Serikali ya Mapinduzi Zanzibar. **Hongereni sana!** Na naomba mwendelee na ushirikiano huo.

Niwashukuru pia Viongozi na Wawakilishi wa Vyama mbalimbali vya Siasa, Taasisi mbalimbali, Watoto wa halaiki, Vikundi vya Sanaa na Burudani ambao umezifanya sherehe hizi za uzinduzi wa mbio za Mwenge wa Uhuru kufana sana.

Chimbuko la Mbio za Mwenge

Ndugu Wananchi,

Wengi wetu tunakumbuka kwamba Mbio za Mwenge wa Uhuru ni tukio la Kihistoria. Chimbuko la falsafa ya Mbio za Mwenge wa Uhuru ni maono ya Baba wa Taifa, Mwalimu Julius Kambarage Nyerere wakati wa harakati za kudai Uhuru wa Taifa letu kutoka kwa Wakoloni Mwaka 1961. Tunakumbuka maneno yake aliyosema kwamba "**Sisi tunataka kuwasha Mwenge na kuuweka**

juu ya Mlima Kilimanjaro, umulike ndani hata nje ya mipaka yetu, ulete tumaini pale ambapo hakuna matumaini, upendo mahali palipo na chuki na heshima palipojaa dharau”.

Falsafa hii ya Mwalimu ndiyo Dira na Mwongozo wa Mbio za Mwenge katika historia ya Taifa letu. Kwa maana hiyo, dhana nzima ya Mbio za Mwenge imeendelea kutoa matumaini ya kudumisha umoja, mshikamano na upendo Mionganini mwa Watanzania hapa Nchini na nje ya mipaka yetu. Ni jukumu la kila Mtanzania kuhakikisha kwamba tunadumisha amani, upendo na matumaini mionganini mwetu. Kuna ukweli kwamba, Nchi yetu pamoja na kuwa ni Nchi yenye Makabila mengi tofauti takriban 120, bado tunayo heshima kubwa kutokana na umoja wetu. Tutumie fursa hii kudumisha utamaduni huo.

Ujumbe wa Mwaka 2012

Ndugu Wananchi,

Mbio za Mwenge wa Uhuru huambatana na ujumbe maalum kila mwaka. Ujumbe na Kaulimbiu yetu kwa mwaka huu 2012, unahusu **Sensa ya Watu na Makazi**. Ujumbe wake unasema “**Sensa ni Msingi wa Mipango ya Maendeleo yetu, Shiriki Kuhesabiwa Tarehe 26 Agosti 2012**”.

Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2012

Ndugu Wananchi,

Itakumbukwa kuwa Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati akitoa hotuba yake ya kumaliza mwaka 2011 alitangaza rasmi dhamira ya Serikali ya kufanya Sensa ya Watu na Makazi ambayo imepangwa kufanyika Nchini kote tarehe 26 Agosti 2012.

Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2012 madhumuni yake makubwa ni kupata takwimu kuhusiana na idadi ya Watu na kukusanya Taarifa za kina za Kiuchumi, Kijamii na Maelezo ya Makazi. Taarifa hizi hutumiwa na Serikali na Taasisi nyingine kwa shughuli mbalimbali za Mipango ya Maendeleo ya Wananchi. Serikali pia hutumia Takwimu zitokanazo na Sensa kwa ajili ya kubuni Sera mbalimbali kufanya maamuzi juu ya Utawala wa Umma kwa kuzingatia mahitaji halisi na vigezo vingine kama vile umri, jinsia na vinginevyo. Aidha, takwimu za Sensa ni muhimu kwa ajili ya kuwezesha Serikali kupanga na kutoa huduma bora kwa Wananchi zinazowiana na Idadi ya Watu katika eneo husika. Sensa ya mwaka 2012 ina umuhimu wa kipekee kwa kuwa taarifa zitakazokusanya zitatumika kufuutilia na kutathmini utekelezaji wa Mipango na Mikakati ya Maendeleo ya Kitaifa ikiwemo:

- (i) Dira ya Taifa ya Maendeleo ya Mwaka 2025 kwa Tanzania Bara na mwaka 2020 kwa Tanzania Zanzibar;
- (ii) Mkakati wa Kukuza na Kupunguza Umaskini Tanzania Bara (MKUKUTA) na Mkakati wa Kupunguza Umaskini Tanzania Zanzibar (MKUZA); na Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2010.
- (iii) kutathmini utekelezaji wa Malengo ya Milenia ifikapo mwaka 2015;
- (iv) Mpango wa Maendeleo wa Miaka Mitano wa 2011/2012 – 2015/2016; na
- (v) kubuni mikakati ya utekelezaji wa Mpango Elekezi wa Miaka 15 wa Utekelezaji wa Dira ya Taifa ya Maendeleo hadi mwaka 2025.

Ndugu Wananchi,

Pamoja na maandalizi yanayoendelea hivi sasa, mafanikio ya Sensa yatategemea sana ushiriki wa Umma na Wadau wengine. Nitumie nafasi hii kutoa wito kwa kila Mwananchi kuhakikisha kuwa kila Mtu atakayelala Nchini **Usiku wa Kuamkia** siku ya Sensa, yaani tarehe **25 Agosti 2012 kuamkia tarehe 26 Agosti 2012, anahesabiwa na kwamba anahesabiwa mara moja tu**. Aidha, niwaombe Wananchi wote kushiriki kikamilifu katika zoezi la Sensa ya Watu na Makazi kwa kutoa ushirikiano mkubwa kwa Makarani wa Sensa watakaofanya kazi ya Kuhesabu Watu

siku ya tarehe 26 Agosti 2012. Niwaombe wote kushiriki katika kutoa Takwimu sahihi na hivyo kupata taarifa sahihi kwa ajili ya Mipango endelevu ya Maendeleo. Kaulimbiu yetu kila wakati iwe ni **Sensa kwa Maendeleo ya Taifa: Jiandae Kuhesabiwa.**

Mabadiliko ya Katiba

Ndugu Wananchi,

Mapema mwaka huu (Mwezi Februari 2012), Bunge lilijadili na kupitisha Marekebisho ya Sheria ya Mabadiliko ya Katiba. Mara baada ya Marekebisho hayo kupitishwa, Mheshimiwa Rais Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete alitoa Tangazo la kuvalika Vyama vya Siasa vyenye Usajili wa Kudumu, Jumuiya za Dini, Asasi za Kiraia, Taasisi na Makundi ya Watu wenye malengo yanayofanana kuwasilisha kwake majina ya watu wanaoweza kuteuliwa kuwa Wajumbe wa Tume itakayoratibu na kukusanya maoni ya Wananchi kuhusu Mabadiliko ya Katiba.

Kwa mujibu wa Tangazo hilo, siku ya mwisho ya kuwasilisha mapendekezo ya majina ilikuwa tarehe 16 Machi 2012. Hata hivyo, kutokana na umuhimu wa zoezi hilo na ili kutoa fursa zaidi kwa Wananchi na Taasisi au Makundi yaliyopo Mikoani, Mheshimiwa Rais aliongeza muda wa siku saba (7) hadi tarehe 23 Machi 2012.

Tarehe 6 Aprili 2012, Mheshimiwa Rais baada ya kushauriana na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, aliteua Wajumbe 32 wa Tume itakayoratibu na Kukusanya Maoni ya Wananchi kuhusu Mabadiliko ya Katiba. Katika Wajumbe hao yupo Mwenyekiti na Makamu Mwenyekiti. Aidha, Mheshimiwa Rais aliteua Katibu na Naibu Katibu wa Tume hiyo.

Kama ambavyo wengi wenu mlisikia katika Vyombo vya habari, na taarifa mbalimbali, Mheshimiwa Jaji Joseph Sinde Warioba, Waziri Mkuu na Makamu wa Kwanza wa Rais Mstaafu aliteuliwa kuwa Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba na Mheshimiwa Augustino Ramadhani, Jaji Mkuu Mstaafu wa Tanzania aliteuliwa kuwa Makamu Mwenyekiti. Wajumbe wote pamoja na Katibu na Naibu Katibu wa Tume waliapishwa na Mheshimiwa Rais tarehe 13 Aprili 2012. Tayari Tume hiyo imeanza kazi rasmi tarehe 01 Mei 2012.

Katika Kikao chake cha kwanza kilichofanyika tarehe 02 Mei 2012, Tume pamoja na mambo mengine ilikabidhiwa rasmi majukumu yake ya msingi na Serikali pamoja na Jengo ambalo litatumwa na Tume kwa kipindi chote cha shughuli zake.

Hivi sasa Tume inaendelea kujipanga kwa ajili ya kwenda Mikoa yote Nchini kwa lengo la kuanza kukusanya maoni ya Wananchi kuhusu Katiba Mpya. Ratiba ya Tume ikikamilika, Mikoa yote itajulishwa kwa ajili ya maandalizi muhimu.

Ndugu Wananchi,

Naomba kutumia fursa hii kuwaomba Wananchi wote kuipa Tume ushirikiano wa kutosha ili iweze kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi. Vilevile, napenda kurudia tena kuwasihii Wananchi wajitokeze kwa wingi katika Mikutano itakayoitishwa na Tume na watoe maoni yao kwa uhuru na utulivu bila vikwazo vyovoyote. Lengo la Serikali ni kuhakikisha kuwa Watanzania wanashiriki kikamilifu bila ubaguzi wowote katika mchakato huo wa kuandika Katiba Mpya ili Nchi yetu iweze kupata Katiba itakayokidhi mahitaji ya Karne hii na miaka mingi ijayo.

Kama Mheshimiwa Rais alivyosema wakati wa kuwaapisha Wajumbe wa Tume kwamba Mchakato huu wa Mabadiliko ya Katiba siyo mchakato wa kuwepo au kutokuwepo kwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Huu ni mchakato unaolenga kukubaliana namna bora ya kuendesha Nchi kwa kuzingatia uwepo wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, uwepo wa Haki za Binadamu na Misingi ya Utawala Bora, uwepo wa Mihimili Mitatu ya Dola yaani Bunge, Mahakama na Serikali na namna nzuri ya kuboresha utendaji kazi wa Mihimili hiyo. Ninawaomba Wananchi tuzingatie mambo haya ya msingi wakati wa kutoa maoni yetu.

UKIMWI

Ndugu Wananchi,

Nitumie nafasi hii ya Mbio za Mwenge mwaka huu kusisitiza Vita dhidi ya UKIMWI. Ugonjwa wa UKIMWI bado ni tishio Kitaifa. Bado Watanzania wengi wanapoteza maisha yao, Taifa linapoteza nguvu kazi muhimu na jamii yote imeguswa kwa njia moja au nyingine na athari za ugonjwa huu. Pamoja na kwamba, Utafiti wa mwaka 2007/2008 unaonesha kupungua kwa dalili za hali ya Maambukizi ya Virusi vya UKIMWI Kitaifa kutoka Asilimia Saba (7) ya Mwaka 2003/2004 mpaka Asilimia 5.8 mwaka 2007/2008. Kwa hapa Mbeya, Maambukizi ya UKIMWI Kimkoa ni Asilimia 9.2 kwa tafiti za mwaka 2007/2008 ikilinganishwa na Asilimia 13.5 mwaka 2003/2004.

Tafsiri ya Takwimu hizi inaonesha kuwa kasi ya Maambukizi imepungua Kitaifa. Hata hivyo, kasi ya Maambukizi Kimkoa bado ipo juu ikilinganishwa na Kitaifa. Ni muhimu kujihadhari kwa kuchukua hatua madhubuti za kinga ili kupunguza zaidi kasi ya maambukizi. Tukifanya juhudzi za kujikinga tunaweza kuzuia watu wengi zaidi wasiambukizwe huku tukihakikisha kwamba wale walioambukizwa hupata huduma zote muhimu. Wito wangu kwa Wananchi wote ni kuwaomba kwenda kupima kwa hiari ili kujua afya zetu. Hatuna njia bora zaidi ya kujua Afya zetu bila kupima.

Dawa za Kulevyta

Ndugu Wananchi,

Bado tunalo tatizo la Dawa za Kulevyta na linaongezeka siku hadi siku. Kwa mfano, taarifa zilizopo zinaonesha kuwa katika kipindi cha 2005-2010 Watanzania **211** walikamatwa Nje ya Nchi wakijihuisha na biashara ya Dawa za Kulevyta Aidha, Kilo **642.15** za Heroin na Kilo **149** za Cocaine zilikamatwa kwa muda wa miaka miwili tu (2010 hadi Januari 2012) ikilinganishwa na kiasi cha Kilo **163** za Heroin na Kilo **44** za Cocaine zilizokamatwa kwa muda wa miaka kumi iliopita (2000-2009).

Kati ya mwaka 2007 na 2011 jumla ya Ekari **2,166** za mashamba ya bangi zilitketezwa nchini. Aidha, kuanzia mwaka 2007 hadi 2011 kiasi cha Tani **2,953.7** za Bangi kavu kilikamatwa kikiwahuisha jumla ya watuhumiwa **51,266**. Wakati huo huo, inakadiriwa kuwa kuna watumiaji wa Dawa za Kulevyta kwa njia ya kujidunga wapatao **25,000** Nchini.

Serikali imeanzisha mchakato wa kuweka Sera ya Taifa ya Kudhibiti Dawa za Kulevyta Nchini ambayo itatoa Mwongozo wa namna ya kukabiliana na matumizi pamoja na biashara haramu ya Dawa za Kulevyta. Rasimu ya Sera hii tayari imeandaliwa na matayarisho ya kuiwasilisha kwenye Baraza la Mawaziri kwa hatua zaidi yanaendelea. Aidha, Serikali imeanzisha mchakato wa kutunga Sheria mpya ili kukabiliana kikamilifu na matumizi na biashara haramu ya Dawa za Kulevyta ambapo mapendekezo ya Sheria mpya yameshatolewa.

Katika hatua nyingine ya kukabiliana na tatizo la Dawa za Kulevyta, Serikali imeendelea kuifanyia marekebisho Sheria ya Kuzuia Biashara Haramu ya Dawa za Kulevyta [Sura ya 95] ili iendane na wakati ikiwa ni pamoja na kutoa adhabu kali kwa Wafanyabiashara wa Dawa za Kulevyta Nchini.

Pamoja na Mipango iliyopo ya Serikali ya kudhibiti tatizo hili, tunao wajibu Wananchi wote kushiriki katika kupunguza usambazaji wa Dawa za Kulevyta na kupunguza matumizi yake. Natoa wito kwa Wananchi wote kushiriki kikamilifu katika kupambana na matumizi ya Dawa za Kulevyta. Hili ni Janga la Taifa. Linaumiza Vijana wetu na linaathiri maendeleo ya Nchi yetu.

Nidhamu katika Matumizi ya Fedha za Umma.

Ndugu Wananchi,

Kama ambavyo mmesikia tangu Mkutano wa Saba wa Bunge uliofanyika Mwezi Aprili 2012, kumekuwa na majadiliano makali yaliyotokana na Taarifa ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG) ambapo mapendekezo kadhaa yalitolewa na kuungwa Mkono na Waheshimiwa

Wabunge kwa kutolewa rai kwamba baadhi ya Mawaziri walioguswa kwa namna moja au nyingine katika taarifa hiyo wajibike.

Kama alivyosema Mheshimiwa Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania katika Hotuba yake ya Sherehe za siku ya Wafanyakazi Duniani Mei Mosi, Serikali imejipanga vizuri kutekeleza mapendekezo ya CAG na Waheshimiwa Wabunge. Kama mjuavyo Mheshimiwa Rais amefanya mabadiliko makubwa katika Baraza la Mawaziri kwa kulipanga upya. Ni matumaini yetu kwamba mabadiliko hayo yataleta utamaduni mpya wa matumizi ya Fedha za Umma na uwajibikaji zaidi. Nitumie nafasi hii kuwaomba Wananchi kutoa ushirikiano pale mnapoona mambo hayaendi vizuri. Tusingizi Wachache hao wanaoshindwa kusimamia fedha na mali za umma wakaendelea na tabia hizo. Tuwatambue mapema na tuwataje mapema ili kurejesha nidhamu katika utendaji.

Utulivu na Amani ya Tanzania

Ndugu Wananchi,

Moja ya mafanikio makubwa ambayo Nchi yetu inajivunia baada ya kutimiza Miaka 50 ya Uhuru, ni kujijengea Misingi imara ya Amani na Utulivu katika Nchi yetu. Sote tumeona manufaa yake katika kujenga Umoja na Mshikamano. Nitumie nafasi hii kutoa tahadhari kwamba ni vizuri tusibweteku na hali ya amani tuliojijengea.

Tumeona harakati za kutaka mabadiliko katika Nchi mbalimbali Duniani. Tumeshuhudia harakati zinazoongozwa na Wananchi, wengi wao wakiwa Vijana kule Mashariki ya Kati na Nchi za Kaskazini mwa Bara la Afrika, ikiwemo Misri, Algeria, Tunisia na Libya. Lakini tunachokiona ni kwamba, pamoja na kuhitaji mabadiliko hayo, mwisho wake bado haujawa mzuri unaofaa kuigwa katika Nchi zetu. Bado kuna matatizo ya kimfumo ambayo sisi kama Watanzania tunahitaji kuyafuatilia kwa umakini mkubwa. Tunahitaji kujifunza njia bora ya kufanya mabadiliko pale tunapoona inabidi kufanya hivyo. Ni kweli mabadiliko yanahitajika siyo tu kwa ajili ya kutimiza Azma ya kufanya mabadiliko ya Kidemokrasia, lakini pia ni ushawishi mkubwa wa kutumia fursa za kiuchumi zinazojitokeza kwa Wananchi na hasa Vijana wa Kizazi kipywa.

Hivi karibuni nilisoma Hotuba ya Waziri Mkuu wa zamani wa Uingereza, Bwana Tony Blair alioitoa kwa Wajumbe wa Mkutano wa Kiuchumi uliofanyika Muscat, Oman moja ya Nchi zinazozongwa na harakati za mabadiliko huko Mashariki ya Kati ambapo alisema "**Any Revolution is Not where it Begins, But Where it Ends**". Kwa tafsiri isiyo rasmi anamaanisha kwamba, **Mapinduzi yoyote hayajalishi yanaanza wapi, kinachohitajika ni kujua yataishia wapi**. Zaidi ya hayo, Bwana Blair alisema, "**Evolution is better than Revolution**" akimaanisha kwamba, **Kufanya Mabadiliko ya kistarabu na yanayokwenda hatua kwa hatua ni bora zaidi kuliko Mapinduzi ya ghafla**. Kwa lugha nyingine, Mawazo haya yanatuasa kwamba, Mabadiliko katika Jamii ni muhimu, lakini hayapaswi kutumia njia ya mkato kwa kuwa athari zake ni kubwa zaidi kwa Wananchi. Mabadiliko yeyote ni muhimu yatoe fursa na muda kwa Wananchi kufikiria kwa undani zaidi kile kinachotakiwa kufanya na hivyo kujua faida zake na hatma ya mabadiliko hayo.

Hivyo, ninachowaomba Watanzania wenzangu ni kwamba, pamoja na dhamira nzuri ya Serikali ya Kukuza na Kupanua Demokrasia pana ni muhimu kutumia Demokrasia hiyo vizuri kwa busara, amani na utulivu hasa pale tunapotaka kufanya mabadiliko yeyote. Harakati zozote za kutaka kuleta Mabadiliko yoyote, yawe ya Kisiasa, Kiuchumi au Kijamii ni lazima kuzingatia kwanza Amani na Usalama wa Jamii ili Wananchi wasiathirike na mabadiliko hayo. Kwa mantiki hiyo, nasisitiza kuwa tuendelee kudumisha Amani na Utulivu katika Nchi yetu ambayo tumeijenga kwa muda mrefu.

Hitimisho

Ndugu Wananchi,

Nimalizie kwa kumwomba Mwenyezi Mungu awajalie afya njema na safari ya salama Vijana wetu tulioakabidhi jukumu la kukimbiza Mwenge Kitaifa mwaka huu. Fikisheni ujumbe huu kwa Wananchi. Napenda kuwakumbusha kuwa jukumu mlilopewa na Taifa ni kubwa na muhimu. Ni

wajibu wenu kulitekeleza kwa bidii, juhudhi, maarifa, na nidhamu ya hali ya juu. Kazi hii ni nzito na ni muhimu. Muifanye kama Timu moja na kwa ushirikiano.

Ndugu Wananchi,

Nirudie kuwashukuru tena Wananchi wa Mkoa wa Mbeya kwa ukarimu wenu. Nawashukuru wote waliohusika na Maandalizi ya Sherehe ya leo ambayo imefanikiwa sana.

Baada ya kusema hayo sasa, niko tayari **kuuwasha Mwenge wa Uhuru kwa Mwaka 2012 na kuzindua rasmi tayari kuanza mbio zake.**

Ahsanteni kwa kunisikiliza